

Bauer Izidor És Családja

Ez a kép 1938-39 körül készülhetett, de nem tudom már, hol. Itt mindenki rajta van, aki a közvetlen család, az ülő sorban jobbról apám [Bauer Izidor], a háta mögött áll a férjem [Fényes Mór], mellette állok én, középen van Pubi [Fényes Ervin], mellette a húgom [Bauer Margit]. Margit mellett Helén áll [Eckenfeld Helén], aki a bátyámnak, [Bauer] Árpádnak volt a felesége, előtte pedig a nevelőanyám [Bauer Izidorné, sz. Schwarz Janka], karjában Bauer Gyurikával, Helén meg az Árpád fiával. Itt még minden rendben van. Avval együtt, hogy már hallottunk éppen eleget Ausztriáról [lásd: Anschluss] és a hitlerizmusról, de 1939-ig még nem érintett minket annyira. De amikor a férjemnek 1939-ben be kellett vonulnia munkaszolgálatra, akkor már saját bőrünkön kezdtük érezni. 1940-ben is be kellett vonulni jó pár hónapra, 1941-ben is. 1942-ben úgy vonult be, hogy már nem is jött többé haza. Ez már egy külön regény, az utolsó találkozásunk a férjemmel. Az én férjem Aszód mellett, egy Iklad nevű kis helységben volt munkaszolgálatos. Egyik nap valaki bekiáltott a boltba, hogy viszik az ikladi munkaszolgálatosokat ki az országból. Otthagytam csapot-papot, hazarohantam, szóltam anyámnak, hogy csomagoljon nekem, mindent, ami a keze ügyébe akad, mert én rohanok, megyek Ikladra. A meleg holmit, amit hazaküldött, mert azt hitte, hogy nem kell neki, azt is összecsomagoltam, és vittem neki. Nagy keservesen eljutottam, taxival, villamossal Aszódra. Találkoztam útközben egy vonattal, amelyik ment Pest felé, én meg mentem Aszódra. Láttam, hogy sok rajta a munkaszolgálatos, kétségbe is estem, hogy már elkéstem. Aszód teljesen üres volt. Aztán egy katonával összeismerkedtem, és próbáltam szóra bírni egy kis anyagi segítséggel. Valahogy megmondta, hogy a Józsefvárosi pályaudvaron vannak, ott megtalálom őket. Én, mint az örült mentem volna vissza, de vonat nem volt. Nagy keservesen találtam egy autót, amelyik elvitt Aszód mellé Gödöllőre. Tovább nem tudott, mert nem volt jó az autója. Akkor megint szereztem valami autót, ami elvitt a Józsefvárosi pályaudvarra. De ott olyan nagy csönd volt, hogy tudtam, hogy valami tévedés volt, mert ott semmi sincsen. Megkerestem a főnököt a pályaudvaron, a vasúti állomás főnökét, hogy legyen olyan szíves, segítsen ki, és magyarázza meg, hogy hol vannak. Azt mondta, hogy ő nem mondhat semmit, mert ez nem egyezik az ő beosztásával, ő semmit nem mondhat el. Annyit könyörögtem neki, hogy végre elmondta, hogy Rákospalota-Újpesten van a szerelvény. Nem is fogadott el semmit. Nagyon rendes volt hozzám.

Aztán már ültem a villamoson, mert taxi már nem vitt semerre, mert nem mehetett tovább. Amikor odaértem, már tudtam, hogy jó helyen vagyok, mert rettenetes sok nép volt ott a pályaudvaron és óriási kiabálás. A nagy kiabálásból kiderült, hogy valami két kilométerre van a nyílt pályán a szerelvény. Volt egy átjáró magasan, és oda felmentem, átmentem a túlsó oldalra, és elindultam arra, amerre a szerelvény volt. Gyalogoltam, gyalogoltam, és gondoltam, hogy majd csak találok egy kis szakadt kerítésdarabot, ahol bebújhatok. Találtam is egy jó nagy lyukat, ahol befértem volna, de ott állt két katona. Mondtam, hogy 'Az isten áldja meg magukat, ne lássanak, forduljanak el, ide nekem muszáj bemennem'. Beengedtek, és kezdtem a férjemet keresni. Minden szerelvénynél megálltam, és kiabáltam, hogy 'Fényes Miklós! Fényes Miklós!'. Voltak, akik tudták, hogy hol van, és megmutatták, hogy melyik vagonban van a férjem. Mondták is neki, hogy 'Gyere, itt van a feleséged!'. Nem volt hajlandó kijönni, azt mondta, hogy őt ne ugrassák. Nagy nehezen bekiabáltam neki, hogy 'Itt vagyok!'. Magán kívül volt. Kérdezte, hogy kerültem oda, hogy lehet, hogy én ott vagyok. Hát én magam sem tudom, hogy kerültem oda. Délelőtt kezdődött az utam, és este kilenc órakor találtam rá az uramra. Ez volt az utolsó találkozásunk. Soha többé nem láttam. Meghalt, pedig nagyon megígérte, hogy haza fog jönni.